

Nicaraguanska elever på kulturutbyte

I våras besökte ett gäng svenska ungdomar och lärare från Angeredsgymnasiet CECIM (*Centro de Educación y Capacitación Integral*), en skola i Ciudad Sandino.

Under några intensiva veckor deltog de i undervisningen och vardagslivet i förorten till Managua. I höst har turen kommit till eleverna och lärarna i Ciudad Sandino att åka till Göteborg.

NfN träffade några av dem för att prata lite om utbildning och kultur i Sverige och Nicaragua.

Det är två trötta killar jag träffar en regnig lördag i Göteborg. Det har varit tre omtumlande veckor, men framför allt en sen fredagskväll på en salsaklubb i stan. De gaspar lite, men är glada och börjar med en gång prata i munnen på varandra. Både Salvador och Eduardo bor med sina respektive mödrar och syster i Ciudad Sandino. Eduardo läser femte året på CECIM:s sekundärskola, men Salvador har inte längre råd att studera utan arbe-

Dansläraren Linda tycker att det var fantastiskt att komma in i dansstudio i Göteborg. I Nicaragua är det vanligt med klasser på 50 barn, säger engelskläraren Eduardo.

FOTO: CAROLINE JOHANSSON

tar med att återvinna olika metaller. Han har tidigare läst på CECIM:s skola, precis som Eduardo, och även gått på deras danslektioner.

CECIM har en blandad verksamhet som grundades i alfabetiseringskampanjen för cirka 25 år sedan. Initiativet togs av en grupp nunnor och bygger på en närmast befrielseologisk ideologi. I dag består verksamheten av en mängd delar. Alfabetiseringen och vidareutbildning av vuxna är fortfarande en viktig del, men det finns också en grundskola för barn

och ungdomar med en mängd olika utbildningsinriktningar, föredrag och workshops. Där finns också en ungdomsgård med olika kulturella aktiviteter såsom målning och dans.

Dansen är hans passion

Det är just dansen som är Salvadors passion. Första gången följde han med sin syster på en tävling och då blev han fast. Det var åtta år sedan. På CECIM har han lärt sig nicaraguanska folkdans, salsa, cumbia och andra latinamerikanska danser. De dansar också något som kallas modern dans som påminner om vår streetdance. Egentligen skulle han vilja gå vidare och dansa klassisk dans som balett, men vägen dit är tuff och framför allt kostsam.

– Det finns en dansakademi i Managua, men det är dyra terminsavgifter och leder inte till något arbete som lönar sig, suckar han.

I dag arbetar han i stället för att ta sig tillbaka till skolan för att gå klart grundutbildning och sedan söka till en turistlinje på universitetet.

Eduardo har läst många inriktningar under sin skoltid, men deltar i utbytet med egenskap av textilstuderande. På CECIM lärde han och hans klasskamrater sig om olika material, sömnadsteknik och även att sy kläder.

– Men materialet var väldigt dyrt så vi fick bekosta en hel del själva, berättar han. Det är inte som här där det finns i massor och som man får gratis.

Det är svårt att inte komma in på den ekonomiska skillnaden mellan Sverige och Nicaragua. De största skillnaderna killarna ser mel-

CECIM har också ett eget basebollag

FOTO: MAGDA BRÄTTEMARK

i Göteborg

lan sina liv i Nicaragua och deras nya vänners liv i Sverige rör den mängd resurser och den lätthet som de tycker svenska ungdomar har. Eduardo berättar om när han, för första gången, kom in i sysalen på Angereds gymnasium, där det stod flera moderna symaskiner. På ett ställe fanns det en gammal trampsymaskin. En gammal symaskin här i Sverige, men exakt av den typen som de syr med i Ciudad Sandino.

– Tänk att de saker vi använder är museiobjekt här, utbrister han.

Gör allt för att gå i skolan

Båda två tycker att det är märkligt att svenska elever inte verkar vara särskilt intresserade av att lära sig saker, trots alla de tillgångar som finns här. Själva tycker de att unga i Nicaragua gör allt för att få gå i skolan, men där är det svårt. Det finns många skillnader mellan Nicaragua och Sverige, mycket bygger på de materiella resurserna, men allt handlar inte om pengar.

– Svenska ungdomar får mer stöd från samhället än de nicaraguanska, konstaterar de. En annan sak är att här är så tyst.

Tystnaden ser de både som positiv och negativ. Å ena sidan är det skönt att få vara ifred, å andra sidan saknar dem den grannskap som de har hemma i Ciudad Sandino. Husen, spårvagnarna, de rena gatorna och friheten att inte behöva oroa sig för att någon ska ta ens saker har de reflekterat över. Hur man betar sig med jämnåriga och i familjen är också annorlunda.

– Här kan man, som pojkvän och flickvän vara tillsammans och till och med bo ihop och ändå inte vara gifta, säger Salvador och ler.

Slutligen frågar jag vad som varit bäst med resan till Sverige och får snabbt ett svar.

– Man har lärt sig jättemycket, säger Salvador. Det har verkligen gett mig mycket att träffa så många positiva människor och jag känner att det lönar sig att ha ett mål i livet och kämpa för det.

– Samtidigt som vi har fått se hur bra man kan leva här i Sverige tror jag även att de svenska eleverna lärde sig något av att träffa oss, fortsätter Eduardo. Vi har kunnat visa hur hårt livet kan vara och att man ska ta vara på sina chanser.

Dagen efter har solen kommit tillbaka och jag möter Leonardo och Linda för en fika och en pratstund. De är två av de lärare som följt med ungdomarna till Sverige. Båda känner att utbytet har gett dem mycket både personligen och professionellt. Linda förklarar att för henne

Salvador vill gå vidare och dansa balett, men vägen dit är tuff och framför allt kostsam.

FOTO: CAROLINE JOHANSSON

som inte kan vare sig svenska eller engelska har det varit en ny erfarenhet att försöka kommunicera på ett annat sätt en verbalt. Men kommunikationen har handlat om så mycket mer än det verbala språket.

– Jag har lärt mig att bli mer direkt, berättar hon. I Nicaragua har vi en kultur av att alltid linda in allt vi säger. Här i Sverige har jag lärt mig att säga rakt ut vad jag vill ha sagt, utan krångel. Jag känner verkligen att den lärdomen har varit ett personligt lyft för mig.

Sverige en stor omställning

För båda har det varit en stor omställning att komma till Sverige och den svenska skolan. Linda, som arbetar som danslärare berättar att det var fantastiskt att komma in i dansstudion här i Göteborg, med allt material som fanns tillhands. I Nicaragua har hon inte ens en spegel.

– I Nicaragua är det inte ovanligt med klasser på 50 barn, förklarar Eduardo som arbetar som engelsklärare. Och då pratar vi om små barn på åtta-tio år. Det är otroligt svårt att förmedla kunskap på det sättet och jag känner mig ofta frustrerad i mitt arbete.

De tycker även att det finns en större respekt för ungdomarna i Sverige. Man behandlar sina elever med respekt och det finns en tvåvägskommunikation mellan lärare och elever.

– Det hoppas jag att vi kan ta med oss från den svenska skolan till vår skola hemma i Nicaragua, säger Leonardo. Det behövs en bättre dialog både mellan lärare och elever och, kanske ännu viktigare, mellan lärare och ledning.

Leonardo säger att han värderar sig själv som lärare högre nu än innan resan. Linda nickar instämmande och berättar att det har varit lite av ett uppvaknande för både lärare och elever. Hon har utvecklat dansklasserna i flera år och i och med Sverigeresan har hon fått mer inspiration. Hon var ansvarig för koreografi och framförande av en stor dansuppvisning som de svenska och nicaraguanska eleverna genomförde tillsammans i Göteborg och det gav självkänsla och lust att arbeta vidare hemma i Ciudad Sandino. Lusten är något hon även kan se hos sina elever. Det märks att de tror på sig själva och att de vill visa att de också kan nå långt trots att de börjar med knappa medel.

– Salvador är ett bra exempel, förklarar hon. Han har inte haft råd att studera under året som gått, men han kom till mig häromdagen och berättade att han till varje pris ville tillbaka till skolan och att han skulle kämpa för det. Det värmdes.

Caroline Johansson

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/

Ur tidskriften Nyheter från Nicaragua nr 3 2005